

Motion till riksdagen

1987/88:Jo19

av Gunhild Bolander (c)

med anledning av prop. 1987/88:85
om miljöpolitiken inför 1990-talet

Enligt propositionen skall forskning, utveckling och övervakning av den marina miljön förstärkas. Ansvaret för den marina forskningen skall knytas till universiteten i Stockholm, Göteborg och Umeå.

Universitets- och högskoleämbetet har regeringens uppdrag att lämna förslag till arbetsuppläggningar med bl. a. den förutsättningen att det skall vara ett "system med baslaboratorier för marin vetenskaplig forskning". Uppdraget skall redovisas senast 1 september 1988. Därefter kommer naturvetenskapliga rådet att anvisa medel för forskartjänster.

I det beskrivna perspektivet blir Gotlands kontakter med Askölaboratoriet särskilt intressanta. En forskarstation vid den redan etablerade anläggningen i Ahr på norra Gotland borde vara ett ganska självklart utfall med hänsyn till den geografiska belägenheten mitt i Östersjön.

När det gäller området särskilt kustvatten bör det etablerade nätet för miljökvalitet PMK kompletteras med en regional motsvarighet. Det skulle också ligga i linje med den roll som länsstyrelsen föreslås få som miljömyndighet.

Genom nya och ökade ekonomiska möjligheter i Östersjön kommer det också att bli ökade miljöproblem. Det är därför en logisk nödvändighet att föroreningsituationen i Östersjön uppmärksammas och att Askölaboratoriet tilldelas förstärkning och resurser i övrigt för att kunna fullgöra viktiga forskningsuppgifter i närmiljö.

Askölaboratoriet har sedan början av 1980-talet bedrivit forskning och undersökningsverksamhet på norra Gotland. I Slite disponerar laboratoriet en nyrenoverad fastighet med kontors- och övernattningsutrymmen för projekt i såväl gotländska sötvatten som ute till havs. Ett laboratorium med våtutrymmen har etablerats vid Ahr som komplement till laboratoriet i Slite.

Stockholms universitet har förvärvat marken vid Ahr och satsar på en utbyggnad av forskningsstationen, som därmed skulle kunna utvecklas till en havsforskningsstation.

Stationerna i Ahr och Slite utgör i dag utgångspunkter för såväl vattenbruksinriktad forskning som marinekologiska studier. Hittills har sommartid regelmässigt Slitestationen utnyttjats som bas för tjugotalet forskare från Askölaboratoriets marinekologiska enhet för undersökningar i Östersjön. I och med att nya lokaler och utrymmen nyligen kunnat tas i anspråk förbättras möjligheterna för en mer kontinuerlig verksamhet med provtagning och andra undersökningar.

Ett annat skäl att förstärka forskningsverksamheten på Gotland är det ny-

ligen beslutade marina reservatet norr om Fårö, Salvorev, vilket skall studeras i ett särskilt kontrollprogram.

Länsstyrelsen har i flera sammanhang, bl. a. remiss angående svensk havsresursverksamhet 1982, påvisat Gotlands möjligheter som bas för Östersjöforskning. Här hänvisas till läget mitt ute i området med en provkarta på naturresurskvaliteter och nyttjandefördelar samt Gotlands läge med hänsyn till de svenska fiskezonernas omfattning och belägenhet.

Goda samordningsmöjligheter föreligger med civila och militära myndigheter på Gotland. Resp. myndigheters resurser är betydande på ön. Slite-Fårösund hör till de största bevakningspostererna i landet. I kustbevakningsflottan ingår bl. a. ett miljöskyddsfartyg.

Sammanfattningsvis har Gotland stora fördelar som bas för verksamhet rörande miljöproblem, forskning och resursutnyttjande i Östersjön. Här finns en grund att bygga vidare på i form av lokaler och faciliteter samt erfarenhet och kunnande, inte minst genom en nära koppling till Stockholms universitet.

Förutom de resurser som beskrivits ovan bör också nämnas laborierresurser på ön genom Cementkoncernens centrallaboratorium i Slite och Lantbrukskemiska stationen i Visby. Vidare finns i Visby Utvecklingscentrum Gotland, UCG, med högskoleutbildning och ADP-resurser inkl. teknisk utvecklingsverksamhet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Gotland som bas för marin vetenskaplig forskning och undersökningsverksamhet i Östersjön.

Stockholm den 31 mars 1988

Gunhild Bolander (c)